

свързва във вертикален план посочените отделни хайдушки райони, преминавайки през цялото хайдушко пространство в Сливенската и Котленската планини. Около този път е налице концентрация на хайдушки топоними, които в песните и преданията битуват най-вече като хайдушки сбогища и хайдушки засади. Ако се проследи пътя от Сливен към планината, т.е. от юг към север, първата хайдушка „Варда“ е по протежението на Джендем дере в Сливенската планина. Там, според цитираните по-горе песни и предания,⁷³ хайдутите са извършвали много обири на турска поща /хазна/, а също и на търговски кервани. Ще припомня, че едно разклонение на този път води през Хайдушки кладенец и Архангела към прочутото хайдушко сбогище Кушбунар. В този район се намират Хайдушката пещера и хайдушкото сбогище Габерова поляна, а също и голяма част от цитираните вече хайдушки топоними.

Другото място, където според фолклорната хайдушка история се е правила засада от хайдутите, е местността Вардата над р. Кобилищница, между с. Ичера и с. Катунище.⁷⁴ Както твърди преданието, местността се казва така, защото „там са вардели хайдутите за хазната“. Възможно е тук да става дума или за стражеви пост, охраняваш пътя на пощата от страна на турската администрация, с каквато функция са били натоварени българи-мартолози,⁷⁵ освободени от данъци и които, възможно е да се предположи, да са извършвали и самите обири. Или пък тези места и доброто им стратегическо разположение-видимост, теснини в прохода, да са използвани наистина от хайдути за засади и обири на турска поща.

Независимо от възможните функции на това място в исторически план, във фолклорната хайдушка история то битува като място за хайдушка засада за обир на „хазна“, а също и място, където е скрито хайдушко злато, състоящо се от седем „катъра“/товара/.⁷⁶

Такава „Варда“ има на още едно място по трасето на разглеждания път - под връх Вида, на юг от Котел, за който вече стана дума няколко пъти. Цитирани бяха песни и предания, които обозначават този връх като хайдушко сбогище. Наблизо се намира и другото про-